

Tiger Lillies

Jsme realitou hudebního průmyslu

text Marcel Sauer | foto www.tigerlillies.com

Jejich pojetí hudby bývá zdánlivě protikladně popisováno jako brechtovský či punkový kabaret. Vznášejí se nad hranicemi oddělujícími divadlo od koncertu a melodický refrén od deviace. Energická harmonika, vysoký, téměř kastrátský zpěv, bubny a basa vytvářejí neobvyklý hudební rukopis. Zdá se, že ze starých fotografií začnou vystupovat zakouřené podniky plné podivných existencí a dekadentní časy, které sice minuly, ale schované pod dočasně zářivou fasádou čekají na návrat.

Kapela vznikla v roce 1989 v Londýně a hned od svých počátků hrála často v Česku. Svým stylem ladila s euforickým ovzduším počátku devadesátých let, kdy se vše zdálo být možné. Patřila do doby „tenkrát“, kdy lidé dělali věci víc pro radost než pro peníze.

Nevyprodávají stadiony, ale mezi jejich příznivce patří třeba tvůrce seriálu Simpsonovi Matt Groening a Daily Telegraph je řadí do společnosti stejně znepokojivých umělců, jakými byli Frank Zappa nebo Captain Beefheart. A znepokojení se dostavilo i u kritika The Guardian, který uvedl, že by se raději smažil v pekle, než absolvoval koncert Tiger Lillies.

Během posledních devatenácti let vydali 21 CD a několik DVD. Při prodeji se spoléhají především na své fanoušky a koncerty, a tak se ani jeden z nosičů neprodává v klasickém obchodě. Ač je kapela nedotčena spoluprací s hudebním průmyslem, byl její přínos oceněn nominací na Grammy a dvěma prestižními britskými cenami Laurence Oliviera.

Oproti plynulému toku tónů a slov na jevišti při kávě hovoří spíše úsporně bez emocí a gest. Na otázku, jakou hudbu konkrétně sami poslouchají, se jim špatně formuluje odpověď. Nakonec se shodnou, že někdo poslouchá rock a někdo raději starý jazz. Za kapelu většinou mluví autor a frontman Martyn Jacques.

Stojíte mimo hudební průmysl, ale dostali jste několik významných cen.

Je hezké dostávat ceny. Je to uznání od establishmentu, že jste něco dokázali, vypadá to dobře, začnou vás brát vážněji, dostáváte lepší nabídky, můžete si říkat o více peněz. Ale neovlivní to, co děláme. Nominace na Grammy byla v hodně neobvyklé kategorii – mezižánrová klasická hudba. Bylo to za album **THE GOREY END**, vydané ve spolupráci s Kronos Quartetem.

Kronos Quartet patří ke špičce. Jak se s nimi spolupracovalo?

Bylo to moc hezké. Ponořili se do projektu a užívali si ho. Jsou výborní hudebníci a navíc se neváhají otevřít věcem, ze kterých by jiní klasičtí muzikanti byli nervózní. V písni o útoku psa na malou dívku nám i štěkali.

Jak si vybíráte partnery pro větší projekty? Většinou někdo přijde za námi. Někdy je to nápad producentů. Třeba Kronos Quartet aktivně vyhledává možné spolupracovníky, a proto oslovil i nás.

Odkud se berou vaše písně?

V současné době děláme větší projekty, kde je téma dané. Připravujeme **VOJCKA** a **HAMLETA**. Ze spolupráce s fotografem Nanem Gordinem vychází **BALADA O SEXUÁLNÍ ZÁVISLOSTI**. **A vaše dřívější písňová alba?**

To bylo hodně z mého života, třeba o lidech v londýnském Soho. Někdy to byly takové

Britské trio The Tiger Lillies vystoupí 20. září v nové sestavě na své místní domovské scéně v Divadle Archa. Společně s nimi se představí mezinárodní kapela Allstar Refjúdzí Band, složená z uprchlíků z celého světa.

Povídali jsme si v kavárně divadla Archa, kde vystupují v představení **ZDE JSEM ČLOVĚKEM**.

Jak vzniklo vaše časté koncertování v Česku? Do Prahy nás kdysi pozval Angličan, který tu žil. Počátkem devadesátých let byl velký hlad po zahraniční živé hudbě a moc kapel sem ještě nejezdilo. Všechno bylo zcela nové. A to i pro nás.

Co myslíte, že se tu od té doby změnilo?

Tehdy bylo takové vakuum mezi koncem komunismu a před nastartováním kapitalismu. Bylo tu sice hodně Američanů, ale byli to Američané s dlouhými vlasy a v černých trikách. Město bylo plné podivnů a kluby mohl provozovat kdokoli, třeba i bez peněz. Teď tu je strašně turistů. Bez nich bylo město trochu zvláštní a na hraně.

seřazené obrazy. Na desce **THE FARMYARD FILTH** je většina písní o zoofilii. Já samozřejmě sex se zvířaty nemám... Tedy pokud nejsem zcela opilý.

Hodně cestujete. Jaké je vaše publikum ve světě?

Všude jiné. V Německu a Británii je obvykle starší a jsme tam vnímáni jako kabaretní kapela. V Rusku jsou to mladí lidé, kteří nás berou jako rockery. V Kyjevě a Minsku to jsou lidé z alternativní scény. Zapadáme do kategorie divadla i kapel, takže je můžeme střídat. Hrajeme často v divadlech, kde jiné kapely nevystupují. **Nakolik se ztotožňujete s přívískem brechtovský kabaret?**

Myslím, že jsme brechtovští. **TŘÍGROŠOVÁ OPERA** má velmi blízko k Tiger Lillies.

Jak jde dohromady brechtovský kabaret s punkovým?

Je to ten konfrontační tón a přístup. Brecht má v sobě punk a punk má v sobě Brechta. Je tam přímota a tíha života. Takový opak milostných písní.

Jak se spolupracuje s Divadlem Archa?

S Archou máme dlouhodobý vztah. Lidi, kteří s námi pracují, jsou zároveň našimi fanoušky. Když se někomu nelíbí, tak vás pozve, jen pokud by vydělal hodně peněz. Ale s naší kapelou nevyděláte moc. Hodně našich projektů mělo štěstí, že skončily na nule. Jsme trochu obskurní, docela známí, ale ne hodně známí. Proto pracujeme s lidmi, kteří nás mají rádi.

Poslední DVD zachycující vaše působení v Praze má obal z pražského sáčku na psí výkaly...

Když nám ho výtvarník poprvé ukázal, říkali jsme si, že tohle si přeci nikdo nekoupí. Je to ale velmi chytlavý obal a dobře se prodává. Líbí se nám.

Kde se vzal váš kastrátský hlas?

Vždycky jsem měl schopnost zpívat vysokým hlasem. Také jsem se nechtěl stát dalším klišé a znít jako někdo jiný. Pak jsem jednoho dne dostal harmoniku a obě věci spojil. Fungovalo to a ještě to byl originální zvuk i styl.

Je to větší zátěž na hlas?

Je to docela lehké, vlastně hodně lehké. Nikdy jsem hlas neztratil.

Dotýká se vás krize hudebního průmyslu?

My jsme vždy odmítali cestu, kterou dláždí hudební vydavatelství. Od začátku jsme měli kde hrát a vydělávali peníze. Vystupovali jsme v barech a sami prodávali naše CD. Fungovali jsme způsobem „udělej si sám“. Šli jsme do ulic a hledali podniky, kde bychom mohli vystoupit. Máme jednodušší život než velké kapely. Donedávna jsme jezdili po koncertech v Británii malým Fordem, kde jsme měli všechny nástroje a techniku. Na šňůře po Německu jsme cestovali z jednoho města do druhého vlakem. Kdybychom byli „řádná kapela“, měli bychom autobus, řidiče, zvukaře, osvětlovače, tour manažera, techniku... Dnes lidé zjišťují, že většina věcí, které děláme, jako třeba vynechání nahrávací společnosti, je teď v době jejich úpadku aktuální.

Jste tedy budoucností hudebního průmyslu?

Jsme jeho realitou. Takhle vypadá pro většinu lidí, kteří dělají neobvyklou, nekomerční hudbu. Někdo si představuje, jak žije rocková hvězda. Realita se spíš blíží tomu, jak žijeme my. Až teď, když o tom mluvíme, si uvědomuji, jak dobře fungujeme. ■